

Max Kašparů
Člověk
má věřit
celým tělem

Od anatomického pohledu k biblickému

Člověk má věřit celým tělem

Max Kašparů

Člověk má věřit celým tělem

Od anatomického pohledu k biblickému

KARMELITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Kašparů, Jaroslav Max, 1950-

Člověk má věřit celým tělem : od anatomického pohledu k biblickému /
Max Kašparů. – V Praze : Karmelitánské nakladatelství, 2023. – 92 stran. –
(Malý duchovní život ; svazek 169)

Vydalo Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s.r.o. –

Obsahuje rejstřík

ISBN 978-80-7566-427-3 (brožováno)

* 599.892.32 * 611.1/.9 * 611 * 27-423.79 * 27-4 * 316.3/.6 * 27-662:3 * 304.9

* 2-231 * 27 * (049) * (0:82-4)

- člověk – křesťanské pojetí
- části lidského těla – křesťanské pojetí
- anatomie člověka – křesťanské pojetí
- křesťanská víra
- křesťanský život
- člověk a společnost – křesťanské pojetí
- křesťanství a společnost
- kritika společnosti – křesťanské pojetí
- biblické citáty
- pojednání
- úvahy

27-4 - Praktická teologie. Morální teologie [5]

© KatMedia, s. r. o., Praha, 2023

ISBN 978-80-7566-427-3

*Knihu věnuji in memoriam
P. Františku Šilhanovi SJ
a P. Vítu Tajovskému OPraem.*

SEDM ČÁSTÍ LIDSKÉHO TĚLA

Předmluva

Hlava, ústa, oko, ucho, ruka, noha, srdce. Sedm částí našeho těla, na jejichž zdraví i existenci závisí kvalita našeho života, ba dokonce život sám. Každá jednotlivá část nese v lékařsko-anatomickém slovníku i v biblickém textu svůj smysl i přenesený význam.

Na téma sedmi částí lidského těla bylo formulováno snad nejvíce citátů, aforismů a pouček. Dovolím si ocitovat jedinou, která vypovídá o tom, že v našem těle všechno souvisí se vším: „Nikdy nedovol úspěchu, aby ti vstoupil do hlavy, a nikdy nedovol neúspěchu, aby ti vstoupil do srdce.“

Ale pojďme od onoho anatomického k tomu biblickému. Apoštol Pavel píše: „Oko nemůže říci ruce: ‚Nepotřebuji tě!‘ Ani hlava nemůže říci nohám: ‚Nepotřebuji vás!‘“ (1 Kor 12,21).

V tělesném i duchovním životě souvisí všechno se vším, i tělo a duše tvoří jeden celek.

Vždyť člověk má věřit celým svým tělem:

hlavou – protože víra má být rozumná, ne pošetilá;
ústý – protože víra má hovořit o Kristu (a s Kristem);
očima – protože víra má vidět znamení doby a nemá
být slepá;
ušima – protože víra má slyšet hlas potřebných;
rukama – protože víra má být činorodá, ne lenošná;
nohama – protože víra nemá stát na místě;
srdcem – protože víra má být laskavá, ne studená.

Co je anatomie?

Lékařský obor, který se zabývá stavbou lidského těla. Studuje strukturu orgánů a tkání. Popisuje vzhled a umístění jednotlivých částí těla, jejich stavbu, složení a vztahy mezi jednotlivými orgány či orgánovými soustavami.

Mimo to je zkouška z anatomie postrachem a noční můrou všech studentů medicíny.

I.
Hlava

Člověk může ztratit hlavu trojím způsobem. Buď os-
třím světské spravedlnosti, pod mečem válečného sou-
peře, nebo nad složitým životním problémem. V ta-
kovém případě říká jedno židovské přísloví: „Můžeš
ztratit všechno, jen ne hlavu.“ Gilbert Keith Chesterton
dodává: „Blázen není ten, kdo ztratil rozum. Blázen je
ten, kdo ztratil všechno a zbyl mu jenom rozum.“

Hlava je tedy chápána jako sídlo rozumu. Nelicho-
tivě se o něm vyjádřil ovšem Martin Luther, když řekl:
„Ale ďáblova nevěsta, rozum, ta krásná běhna, přichází,
a chce být chytrá, myslí si, že to, co říká, pochází z Du-
cha Svatého; kdo nám pak pomůže? Ani právník či lékař,
ani král či císař. Neboť je to největší děvka, kterou ďábel
má“ (Poslední kázání ve Wittenbergu, 17. ledna 1546).

Jean Dutourd ho navíc doplňuje slovy: „Bůh dovede
žertovat a mást. To ďábel je slavnostně vážný, ďábel je
logický. Uspává naši důvěru všemi klíčkami rozumu.“

Jinou je představa, že v hlavě sídlí moudrost, kterou
si někdo vysvětluje jako lišáctví, jako schopnost klamat
druhé, nebo dokonce považují moudrost za vychytralost.

Starozákonní kniha Přísloví říká: „Moudrost chytré-
ho je v tom, že rozumí své cestě, kdežto pošetilost hlu-
páků je v záludnosti“ (Př 14,8). A apoštol Pavel v Prv-
ním listě do Korintu dodává, že je psáno: „Zahubím
moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhu-
nu“ (1 Kor 1,19). Mimoto lidský mozek ale odjakživa
fungoval tak, že představy jsou silnější než fakta.

1. Hlava na svém místě

Být vyvýšen nade vším jako hlava. Ale také – jako hlava vpravdě moudrá.

Stát se hlavou může člověk tím, že nějakou funkci dostane dědičným podílem, nebo je do oné role pasován, například sňatkem jako „hlava“ rodiny, případně je do této pozice zvolen. Hlavu našeho státu si volíme každých pět let, hlavu vlády měníme zpravidla po volbách každé čtyři roky. Oněm hlavám dáváme volbou dobrovolně moc nad námi samotnými.

Přestože není v naší zemi každý volič křesťanem, je každý křesťan voličem. Musí volit podle svého svědomí a programu jednotlivých kandidátů, aby ho následně z oněch voleb hlavy nebolela hlava.

Vláda Hospodinova, na rozdíl od našich volených hlav, trvá od věčnosti do věčnosti. Jak se modlíme ve Vyznání víry, že jeho Království bude bez konce, a ve Slávě na výsostech přidáváme, že on jediný je Svätý, on jediný je Pán, on jediný je Svrchovaný.

Bůh tvůrce je spravedlivým svědkem všech proměn historických dob i člověka.

Co se ale stalo s naší dobou?

Zažíváme vážné krize, včetně veliké krize církve. Proč mají najednou lidé pocit, že se něco zlomilo, a cítí se být zklamáni? Co nás v budoucnosti čeká?

Každý student lékařství je už od prvního ročníku studia veden svými profesory k tomu, aby si u každého pacienta položil dvě zásadní otázky: PROČ a JAK.

PROČ má nemocný potíže? Otázka diagnostická, která vede k určení choroby.

A JAK ji léčit? Otázka terapeutická, hledání cesty k uzdravení.

Je-li naše společnost nemocná, a ona bezesporu nemocná je, klademe si obě otázky všichni. Až na několik vrcholných hlav, které mají většinou jiné starosti, než jaké musí řešit lid obecný.

Ovšem co hlava, to názor. Jedni za současný stav ve společnosti obviňují komunismus, jiní konzumismus, další neoliberalismus nebo hédonismus. Pokud jde o krizi v církvi, hledají se viníci v řadách konzervativců, nebo liberálů. Jsme rozdělení.

Z mého pohledu nepůsobí v této zemi tajemné abstraktní -ismy, ale hlavně tři silně zhoubné choroby, a to ztráta studu a zdravého rozumu, rozvoj společnosti bez respektování přirozených společenských norem a pocit tíživé bezmoci.

■ Za zpupností přichází hanba, kdežto s umírněnými je moudrost. Přímé vede bezúhonnost, kdežto věrolomné zahubí pokřivenost. V den prchlivosti neprospěje majetek, kdežto spravedlnost vysvobodí od smrti. Spravedlnost napřimuje bezúhonnému cestu, kdežto svévolník svou svévolí padne. Spravedlnost přímé vysvobodí, kdežto věrolomní se lapí do svých choutek (Př 11,2–6).

Diagnóza

„Žijete v zemi, kde nic není hanba!“ Těmito slovy zhodnotil student z Asie svůj roční pobyt v České republice. Čím kratší, tím výstižnější bylo jeho hodnocení klimatu v naší zemi. Měl pravdu.

Z české kotliny se kamsi vytratil stud. Pojem hanba je dnes už srozumitelný málokomu. Dítě se nestydí zesměšnit učitele, muž se nestydí opustit ženu a děti kvůli